

RE NOVER
PRISEN 2021

NOMINERET TIL RENOVERPRISEN

128 renoveringer fra hele Danmark var i år indstillet til Renoverprisen. Seks unikke projekter har fundet vej gennem nomineringsudvalgets nåløjje og er nomineret til Renoverprisen 2021. Et af dem er Maltfabrikken.

MALTFABRIKKEN

NYT SPIRER FREM PÅ DEN GAMLE FABRIK

Mellem de smalle gader i Ebeltøft og de åbne arealer ved kysten troner den rødkalkede Maltfabrik, der blev opført i 1861 og i dag lægger rum til helt andre funktioner. Mellem en tilladelse til nedrivning og en status som byens nye mødested ligger mange års arbejde for at bevare fabriksbygningerne og give dem nyt liv.

Beliggenhed Ebeltøft	Lige som de maltspirer, der var en del af fabrikkens produktion, er renoveringen af Maltfabrikken groet frem nedefra. Fra de første projektidéer så dagens lys, er der gået mange års dedikeret indsats, hvor lokale frivillige kræfter har været altafgørende.
Realiseret 2020	En stor del af de mange millioner kroner, der dannede grundkapital i den fond, der blev stiftet for at købe fabrikken, blev skaffet ved salg af folkeaktier, og helt fra starten gav det et stort lokalt ejerskab.
Anvendelse Kultur	
Areal 501 - 5.000 m²	
Bygherre Fonden Den Ny Maltfabrik	Funktioner fletter sammen
Arkitekt og totalrådgiver Praxis Arkitekter ApS	Det brede samarbejde afspejles i indretningen af den gamle fabriksbygning med samlokalisering af forskellige offentlige og private funktioner. Rummene i biblioteket flyder sammen med butiksarealer og Fonden Den ny Maltfabriks udstillingsrum, så den besøgende frit kan bevæge sig mellem det ene og det andet og helt konkret mærke den åbenhed, der har været et nøgleord i omdannelsen – både i stedets liv og i arkitekturen, hvor bygningerne i dag åbner sig mod omverdenen og inviterer indenfor.
Restaureringsarkitekt VMP ARKITEKTER a/s	Knopskydninger inspirerer
Ingeniør Henry Jensen, Rådgivende ingeniør	Undervejs i fabrikkens liv er den løbende udvidet og ændret efter behov – omkring år 1900 med de karakteristiske maltkøller, i 1947 med den fritliggende bygning, Maltlageret, der i dag er restaurant, spillested og mikrobryggeri, og i 1952 med en tilbygning af jernbeton til spirelofter; her er i dag fjernet dæk og skåret vindueshuller, så der er skabt rum til bibliotek, museum og arkiv. Øverst er opført en helt
Landskabsarkitekt Arkitekt Kristine Jensens Tegnestue	
Kunstner Morten Skovmand	
Byggeleder TH-Gruppen A/S	
Entrepriser: Råhusentreprisen: Høgh & Sønberg A/S Restaureringsentreprisen: Murerfirma Rasmus Jakobsen A/S Tømreentreprisen: Vognsen & Co. A/S	

ny etage med glasfacader og en vid udsigt. Etagen kaldes i folkemunde Prismen og er en tilføjelse, der ikke kun bidrager med et fantastisk rum, men også set udefra er en markør for Maltfabrikkens nye liv.

Udvidelser og knopskydninger er naturlige for en fabrik, og det har givet inspiration til det nye, der er føjet til, med en stærk bevidsthed om, at fabrikken er den vigtigste bygning, som alle nye tilføjelser skal indordne sig under. Det skal ske på en måde, så der skabes en helhed, men samtidig er forskel på, hvad der hører til den gamle fabrik, og hvad der er nutidens bidrag til den samlede historie. Et nyt indgangsparti mod gårdrummet er et godt eksempel – det kobler sig nænsomt på fabrikken med sin irregulære form og er beklædt med røde aluminiumsplader; en helt anden materialekarakter end fabrikkens tunge mure, men det hele bindes sammen af den røde farve.

Råt er godt

De fleste af de gamle konstruktioner er bevaret, og igennem flere etager i den centrale fabriksbygning står de oprindelige tømmerkonstruktioner stadig. Dele af etagedækkene er fjernet, så man har kig mellem skoven af stolper på de forskellige etager, hvor en klynge af kreative erhvervsdrivende holder til. Fabrikken havde to såkaldte maltkøller, hvor malten blev tørret – høje rum, der ville kunne udnyttes til mere areal, hvis man lagde dæk ind. Det er gjort i den store, mens den lille kølle er

bevaret med åbent kig helt op i toppen. Alle steder er de gamle vægoverflader synlige med spor efter livet i fabrikken med afskalninger, reparationer og graffiti. Den rå linje er videreført i dag, hvor installationer er trukket synligt på de gamle vægge, og nye trapper er af stål eller beton.

Her mødes alle

Renoveringen handler også om at give mulighed for alt det, der sker i og mellem bygningerne, der i dag er blevet hele byens mødested markeret af Maltfabrikkens skorsten med den skulpturelle vindhætte. Før renoveringen mindede den mange af borgerne om, at her lå

den faldefærdige fabrik, der burde rives ned – men heldigvis var der andre, der så potentialet i at ændre den forfaldne bygning til byens nye vartegn.

Efter

Indgangspartiet og prismet på den gamle fabrik og glasbygningen foran Maltlageret, der giver lysere og luftigere rum indenfor, er nye knopskudte tilbygninger. I fabrikken er indrettet biblioteket i den gamle spirehal, hvor hvert andet betondæk er skåret væk, og facaderne er åbnet med vinduer. Helt særlige rum findes midt i skoven af tømmerstolper gennem flere etager og i toppen af den store maltkølle med et stort rum med bevaret maskineri og nye gardiner, der sammen med filt under bordpladerne forbedrer akustikken. I en silo er en ny jerntrappe passet ind og forbinder de mange forskellige gulvniveauer. Så meget som muligt af fabrikkens inventar er bevaret, vægoverflader står rå med afskalninger og graffiti, og nye installationer er ført synligt. Med Rampen har byens unge fået café, koncert- og eventrum og en skaterbane foran fabrikken mod vandet, mens fabrikkens røde bygninger mod byen omkranser et gårdrum.

Før

Før renoveringen lå Maltfabrikken forfalden og forladt midt i byen, og der var givet tilladelse til at rive den ned.

4 GODE GRUNDE

Lisbet Wolters giver her sin begrundelse for, hvorfor Maltfabrikken nomineres til Renoverprisen 2021.

- 1** "Når man ser Maltfabrikken, tænker man, at her står en unik bygning, som man aldrig har set mage. Det har man måske heller ikke – for den passer perfekt til Ebeltoft-skala. Men det, der næsten er mest fascinerende ved renoveringen, er faktisk, at det, man har gjort, også kan gøres andre steder. Missionen har været at genoplive en fælles identitet i byen og skabe et samlingspunkt. Det er de lykkedes med i høj grad."
- 2** "Lokale kræfter har stået sammen og kæmpet for projektet, og det er derfor, at det står der i dag. Så selvom Maltfabrikken scorer højt på alle kriterier til Renoverprisen, må man alligevel fremhæve det partnerskab, der har været mellem lokale frivillige, erhvervslivet og kommunale instanser, som har kæmpet for, at den gamle fabrik ikke skulle rives ned, men bevares som en del af byens historie."
- 3** "Ofte er industrielle bygninger meget introverte. Men her har man vendt bygningen på vrangen og lavet en masse fangearme, så man kan komme op til bygningen fra flere indgange. På den måde bliver bygningen et omdrejningspunkt, der indbyder. Samtidig har man knyttet flere funktioner sammen i bygningen og skabt et sted, der kan flere ting. Førhen lå byens bibliotek f.eks. i den anden ende af byen, men nu ligger det i Maltfabrikken, hvor man samtidig kan lave alle mulige andre ting. Det fungerer virkelig godt, fordi det skaber samling i byen, og det er et vigtigt princip til efterfølgelse, hvis man vil skabe liv i mindre byer."
- 4** "Stedet har en filosofi om at være åbent for udvikling. Det betyder, at deltagerkredsen bliver ved med at være åben, fordi de gerne vil inkludere, så stedet bliver for alle. Det mærker man, når man besøger Maltfabrikken. Ikke mindst når man ser den del af stedet, der drives af de unge selv. Den café, de unge har, er tydeligvis ikke drevet af en designmæssig renoverings-tilgang, men man har sagt, 'her skal de unge selv styre det', og det betyder, at de selv søger fonde og midler til at udvikle deres sted og holde arrangementer. Man har simpelthen skabt et sted til og for de unge, som der faktisk ikke fandtes før i byen."